

[Udenrigsministeren.]

slutning vil finde Sted ogsaa fra de andre Lande, som har deltaget i disse forberedende Forhandlinger.

Der er jo ingen af os, der har regnet med, at der af denne Gruppe af Lande kan dannes en Økonomikreds, som nogenlunde kan være sig selv nok; det lader sig ikke gøre, hverken med Hensyn til Forsyninger, ikke heller med Hensyn til Markeder, og der var i Stockholm fuld Enighed om, at man fra alle disse Lande vedblivende i høj Grad maatte have sin Opmærksomhed rettet mod de store for hvert af Landene afgørende Markeder, og at Samarbejdet kunde have sin Interesse netop i Forholdet til Markedslandene. Det, man tænkte sig Muligheden af, var dette, at man i endnu højere Grad, end det allerede sker, kunde tage Hensyn til hinandens økonomiske Interesser ved Ledelsen af den økonomiske Politik i hvert af disse Lande, og at man ogsaa kunde bidrage til, at disse Landes Erhvervsorganisationer tog et vist gensidigt Hensyn i deres Stilling overfor Opgaver uden for disse Landes Kred. Men dernæst regnede man med, at man ved internationale Forhandlinger i Fællesskab kunde optræde til Begrænsning af den nuværende Isolationspolitik og til Varetagelse af Fællesinteresser, ligesom man nærede Forventning om, at der vilde være Omraader og Tilfælde, hvor ogsaa de nordiske Landes Erhvervsorganisationer i Forholdet udadtil gennem fælles Optræden maatte kunne opnaa Resultater.

Til denne økonomiske Overvejelse knyttede sig Drøftelser af forskellige af de Spørgsmaal, der forelaa til Behandling paa den Folkeforbundsforsamling, der umiddelbart derefter i September Maaned fandt Sted, og disse Forhandlinger er siden ført videre i Genève. Der bestaar mellem Delegationerne fra disse Lande et meget indgaaende og fortroligt Samarbejde over for alle de Spørgsmaal, som der kommer til Behandling.

Den ærede Ordtøer for Det konservative Parti, der udtalte sin Tilfredshed med de Bestræbelser, som her er gjort gældende, føjede til, at det vilde være ønskeligt, om Rigsdagene kunde inddrages deri, saaledes at Rigsdagsmænd kom til indbyrdes at forhandle om de Spørgsmaal, der er af Interesse for de nordiske Lande. Jeg ser ikke rettere, end at dette allerede sker gennem det nordiske interparlamentariske Forbund, hvor der regelmæssigt finder Drøftelser Sted mellem talmæssigt ganske betydelige Udvalg fra hvert af de nordiske Lande, Udvalg, der er sammensat under Hensyn

til Partistillingen i hvert Lands Rigsdag, og jeg tvivler om, at det vil være muligt at finde en bedre Form for Samvirken paa dette Omraade end den, der allerede findes.

Dernæst betonedede den ærede Ordfører for Det konservative Folkeparti det ønskelige i, at hele den almindelig herskende Isoleeringspolitik fra vor Side blev opfattet som noget, man maatte ønske kun skulde have en forbigaaende Karakter, saaledes at ogsaa de Foranstaltninger, der blev truffet her i Landet, stadig skulde betragtes som værende af denne forbigaaende Karakter. Et tilsvarende Ønske fremsattes ogsaa fra Ordføreren for Det radikale Venstre, og jeg for min Del kan fuldstændig slutte mig dertil. Jeg tvivler i det hele taget om, at ret mange af dem, der rundt om i Landene anvender den nu saa almindelige Indskrænkings- og Reguleringspolitik med Hensyn til den internationale Omsætning, gør dette med nogen Tilfredshed. Jeg tror, de alle betragter det som Foranstaltninger, der er fremtvunget af ubehagelige og lidet ønskelige Forhold, Forhold, som de ønsker at løsgøre sig fra, snarest ske kan.

Jeg havde Lejlighed til under en Forhandling, der fandt Sted ved Folkeforbundsmødet nu i September, at fremføre denne Betragtning. Der forelaa ved Mødet et fransk Forslag om en særlig Undersøgelse gennem Folkeforbundets Institutioner af de bestaaende Restriktionsforhold, og dette Forslag var fra fransk Side formet saaledes, at man anbefalede en Undersøgelse af, hvorledes det skulde være muligt gennem det, man kaldte Kompensationsaftaler, Vareudvekslingsaftaler, at lempe det bestaaende System og begrænse dets skadelige Følger. Deroverfor udtalte jeg for mit Vedkommende, at vi selvfølgelig kun kunde være tilfreds med en saadan Undersøgelse, men at vi maatte lægge megen Vægt paa, at det, man lod udspringe af denne Undersøgelse, og de Foranstaltninger, man tænkte sig som Resultat deraf, ikke fik en saadan Karakter, at det bidrog til at fæstne Systemet, at fæstne hele dette Kontingenteringssystem og de andre Foranstaltninger, som staar i Forbindelse dermed, men at det virkelig fik Karakter af Lempelse.

Jeg maatte dertil føje, at jeg havde det Indtryk, at man var enig om, at det nu i saa stort Omfang benyttede System var en Fremgangsmaade, der maatte føre til en lavere Levefod for Jordklodens Befolkning end den, man kunde opnaa, hvis man fulgte sundere økonomiske Principper i Forholdet mellem Staterne. Naturfor-